

Stimulansen voor meervoudig ruimtegebruik

Je kunt mensen beter stimuleren dan dwingen. Oftewel: je kunt ze beter een worst voorhouden dan ze met een zweep voor je uit jagen. Maar waar je ook voor kiest: beide methodes werken, ook als het gaat om het stimuleren van meervoudig ruimtegebruik. Er zijn subsidieregelingen voor de gewenste prikkel, en regelgeving voor het soms noodzakelijke duwtje.

Over de voordelen van meervoudig ruimtegebruik is iedereen het inmiddels wel eens. Groene daken vangen fijnstof af, reduceren het CO₂-gehalte in de lucht, verminderen de druk op het riool, verminderen de opwarming van de stad, werken isolerend, gaan langer mee... allemaal pluspunten die tevens bijdragen aan moderne vereisten zoals duurzaam bouwen en verantwoord ondernemen. Meervoudig ruimtegebruik maakt het door de stapeling van functies zelfs mogelijk meer vliegen in één klap te slaan. Een groendak gecombineerd met energie-opwekking bijvoorbeeld. Of een zichtdak in combinatie met waterterrughouding. Dubbele functies, dubbele winst.

Inmiddels zijn de overheden ook overtuigd van de voordelen van meervoudig ruimtegebruik. En dat is niet alleen vanwege de optimale benutting van de vaak krappe (en dure!) ruimte in dichtbevolkte gebieden. Het milieu vraagt er nu eenmaal om, weten ook zij. Of het is 'hogere' regelgeving die ze simpelweg dwingt. Zoals de Europese Kaderrichtlijn Water, die er voor moet zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. Het is aan

de EU-lidstaten om de richtlijn nader in te vullen, zolang ze de doelstellingen maar halen. In Nederland zijn het vooral de waterschappen die hier invulling aan geven, onder meer met waterbeheersplannen. Maar ook gemeenten spelen op de Brusselse eisen in, zoals met gemeentelijke rioleringsplannen.

Onderdeel van zo'n waterbeheersplan kan zijn het verminderen of zelfs helemaal uitbannen van riooloverstorten. Een hieruit voortvloeiende eis is dan vaak dat in geval van nieuwbouw het hemelwater volledig op het terrein zelf wordt verwerkt, zoals in onbebouwde toestand ook zou zijn gebeurd. Deze eis zien we steeds vaker in Nederland. In grote delen van Duitsland daarentegen, zo niet in heel Duitsland, is dit inmiddels wet. Daar geldt: zonder een goede waterverwerking terplekke ook geen nieuwbouw. Vandaar dat groendaken in Duitsland, zeker bij nieuwbouw, veel vaker worden toegepast dan tot nu toe in Nederland. Om ook de partijen in ons land over de streep te trekken stellen diverse waterschappen en gemeenten subsidieregelingen beschikbaar voor onder meer vegetatiedaken.

Stimuleringsmaatregelen

Nut en noodzaak

'Het is van belang te weten dat meervoudig ruimtegebruik niet per definitie duurder is'

Gemeentelijke argumenten

Subsidie is er echter niet alleen in het kader van waterbeheersplannen. Er zijn ook andere argumenten te noemen om meervoudig ruimtegebruik met subsidiegeld te stimuleren. Bijvoorbeeld voor energieopwekking op daken van scholen - dat is goed voor het milieu en scheelt bovendien in energiekosten. De gemeente Utrecht vindt het bij monde van wethouder Mirjam de Rijk daarnaast belangrijk om de stad 'groener, duurzamer en leefbaarder' te maken. Daarom heeft de gemeente ook een aparte subsidieregeling voor groendaken en groen-gevels op of aan woning, garage, schuur, woonboot, flat of school. Zoals Utrecht zijn er meer gemeenten die subsidieregelingen als prikkel gebruiken. Rotterdam is een voorloper hierin, sowieso waar het gaat om meervoudig ruimtegebruik in combinatie met watervraagstukken. Maar ook andere gemeenten laten zich gelden. En wordt het onderwerp niet regionaal opgepakt, dan zijn er nog landelijke subsidieregelingen die worden uitgevoerd door Agentschap.nl. Te denken valt aan subsidie voor zonnepanelen, maar ook specifieke regelingen voor ondernemers. Zowel de MIA (Milieu Investerings Aftrek) als de Vamil (Willekeurige Afschrijving Milieu-investeringen) kunnen bijvoorbeeld ook voor groendaken worden aangewend.

Laat u adviseren door Leven op Daken

Wie inzicht wil krijgen in de subsidiemogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik, kan aankloppen bij het regionale waterschap, bij de provincie of de gemeente. Voor de uitvoering van algemene regelingen is er daarnaast nog Agentschap.nl, dé deskundige op het gebied van, en tevens verantwoordelijk voor de uitvoering van landelijke subsidieregelingen. Maar u kunt het natuurlijk ook eenvoudiger houden en een van de partners van Leven op Daken vragen wat de mogelijkheden zijn. Zij kunnen op basis van uw wensen en voorkeuren gericht adviseren over bestaande regelingen die op uw project van toepassing kunnen zijn. Dus niet tobben, gewoon vragen!

Meervoudig ruimtegebruik in combinatie met waterberging

Duurzaamheidseisen

Tot slot kunnen opdrachtgevers eisen stellen aan levensduur of (lage) onderhoudskosten. Dit is bepalend voor de investering in de aanlegfase en kan bijvoorbeeld leiden tot de keuze voor een groendak, omdat die nu eenmaal langer mee gaat dan een standaard dak. Wie meer isolatie wil, komt ook al snel uit bij een groendak. En het Dubokeurmerk voor duurzaam bouwen leidt eveneens vaak tot oplossingen in deze richting. Een andere sterk opkomende kwaliteitseis is het BREEAM-certificaat van de Dutch Green Building Council (DGBC) dat de duurzaamheid van gebouwen beoordeelt. De partners van Leven op Daken onderzoeken hoe meervoudig ruimtegebruik ook voor BREEAM kan worden ingevuld. Er zijn al met al diverse stimulansen voor meervoudig ruimtegebruik. Positieve (financiële) stimulansen, of meer dwingende zoals wet- en regelgeving of stringente eisen van opdrachtgevers. Van belang is te weten dat meervoudig ruimtegebruik niet per definitie duurder is. Want tegenover extra investeringen staan ook minder kosten, vanwege bijvoorbeeld de langere levensduur. Je vraagt je daarom bijna af waarom die stimulansen nog nodig zijn. Dit artikel is tot stand gekomen met medewerking van Carlo Nooyen van LOD-partner BTL Advies. *L*

